

TARTU LINNAVALITSUS

Tartu linna viidasüsteemi disaini ideekonkurss

Foto autor: Tiit Grihin (Taevakaamera)

TARTU 2018

Tartu linna viidasüsteem

Tartu linn kutsub Teid osalema linna viidasüsteemi disainikonkursil. Käesoleval aastal valmis protsessi esimese etapina linna viidasüsteemi kasutajauuring (Disainiosakond OÜ) ja selle põhjal koostatud kontseptsioon. Esimese etapi töö põhjal jätkatakse nüüd viitade sisu ja vormi loomise koostööpartneri otsimisega.

Võistluse ülesandeks on anda ühtne lahendus kõigile viidaperekonda kuuluvatele viitadele, tuues muuhulgas välja konstruktsioonipõhimõtted ning kirjeldades viitade materjale ja välisviimistlust. Võistlustingimuste lisas viidatud info ja kaardikihtide sisendi põhjal anda viitadega edastatavale teabele ühtne graafiline kontseptsioon. Toote- ja graafilise disaini väljatöötamisel lähtuda Disainiosakond OÜ poolt koostatud Tartu viidasüsteemi juhiseist „15 MIN TARTU“.

Tartu linna kavandatav viidasüsteem koosneb seitsmest liikmest:

- Kogu **linna kaart** linna sissesõitudel. Kaart pürneb haldusreformieelse Tartu linna piiridega;
- Peamine, terve linna kaardil olulisematele objektidele viitav **linnatootem** 12 tähtsamas sõlmpunktis;
- Vaataja asukohast 15 minuti jalgiliikumise raadiust kajastav ja olulisematele objektidele viitav **15 min tootem**;
- Bussipeatustesse paigaldatav bussiliinidega **ühistranspordipeatuse viit**;
- Linna kahte peamist ristuvat orienteerumistelge (Emajõe ja Riia tänavat) tähistav **teljeviit**;
- Lõplikku sihtkohta juhataav **suunaviit** ning
- Laiema kasutusvaldkonnaga **objekti tähistav viit**, näiteks skulptuuri või hoone infotahvel.

Disainikonkurss on kaheetapiline: huvilistel tuleb esmalt esitada portfoolio koos kvalifikatsioonidokumentidega, mille põhjal selgub 3 teise etappi kvalifitseeruvat meeskonda. Teise etapi tööks on viidaperekonna kõigi objektide toote- ja graafiline disain ning edasise projekteerimise hinnapakkumuse koostamine.

1 . Võistlusülesande kirjeldus

1.1. Osalejate kvalifitseerimine / portfoolio

- Meeskonda peab kuuluma vähemalt üks disainialase kõrgharidusega ja viimase kolme aasta jooksul läbi viidud disaini arendusprojektide kogemusega inimene, kes vastutab tellitava teenuse terviklahenduse eesmärkidele vastavuse eest teenuse osutamise protsessis. Pädevust tõendada diplomi ning vabas vormis kirjeldusega ellu viidud projektide kohta. Viimane võib ühtlasi olla tõendatud portfoolios.

- Meeskonnas peab olema insenertehnilise pädevusega isik, kelle ülesandeks on projekteerimise käigus tagada tööjooniste (vt. EhS määruse Nõuded ehitusprojektile §10) tasemel toodete konstruktiivne lahendus, muuhulgas vundeerimine. Pädevust tõendada diplomi ja/või kutsetunnistusega.
- Esitav portfoolio peab sisaldama meeskonna toote- ja graafilise disaini alaseid töid, mis väljendavad meeskonna professionaalsust ja pädevust viidasüsteemi terviklikult kujundamisel. Portfoolio juurde palume märkida meeskonnaliikmete rolli kirjeldatud projektides. Portfoolio võib kajastada ka muid asjakohaseid graafilisi lahendusi nagu infovoldikud, linnakaardid, teadetetahvlid.
- Portfoolio(d) esitada etteantud tähtjaks digitaalselt (vabas vormingus või veebilingina). Dokumentide komplektis peab olema ka meeskonna kvalifitseerimiseks vajalik, ülalkirjeldatud info.

Valiku tegemisel võtab žürii arvesse referentstöodes ja meeskonna koosseisus allolevaid näitajaid:

- toote- ja graafilise disaini ideede asjakohasust, veenvust, terviklikkust, põhjendatust ning lahenduse omanäolisust;
- viida või avalikus ruumis avalikkusele suunatud liikumist suunavate süsteemide väljatöötamise kogemust;
- referentside mõistlikku konstruktsiooni- ja materjalivalikut ning muid praktilisi eesmärke;
- meeskonna võimekust konkursitöö teostamiseks.

1.2. Võistlustöö koosseis ja formaat

Kolmel konkursile kvalifitseerunud osalejale palutakse esitada ülalpool kirjeldatud viidaperekonna toote- ja graafilise disaini lahendused.

Konkursitööga peab olema antud vähemalt järgnev:

- vajalikud joonised ja kirjeldus kavandatava ideelahenduse edasiandmiseks;
- eskiistasemel kõikide toodete mõõtkavas joonised koos mõõtude, materjalide ja viimistluse kirjeldusega;
- graafilise disaini printsiibid;
- näidistootemi kogu graafiline lahendus koos perspektiivvaadetega või 3D illustatsioonidega konkreetses asukohas. Näitena anda täislahendus 15 min tootemile nr 072 Rüütli tänaval.

Viidasüsteemi juhises on kirjeldatud seitsmeliikmelist viidaperekonda. Allpool on võistluse kontekstis välja toodud mõned täpsustused.

- Kogu **linna kaart** tugineb juhendi järgi linna *geograafilisel kaardil*. Konkursiülesanne lubab osalejatel hinnata, kas sobilikum on just geograafiline kaart selle kitsas tähenduses või on otstarbekam kasutada mistahes muud graafilist tõlgendust linnakaardist. Märkus kehtib läbivalt kogu viidaperekonna kaartide kohta. Antud viida kaardiosa ei ole tarvis graafiliselt detailselt ja terviklikult kujundada – prototüübina näeb ülesanne ette ühe 15 min tootemi läbilahendamise, mille kaardiosa on kogu linna kaardiga analoogne.
- **Linnatootem** – viida lahendamisel tuleb jätta küsitavaks/lahtiseks elektriühenduse võimalus – kujundus võiks toimida universaalselt, kuna praegu ei ole selge kas kõigi linnatootemite juurde saab kohe esimeses etapis elektriühenduse viia ning kas see on üldse vajalik. Juhendis toodud wifi, usb ja audiogiidi funktsioonid ei ole seega antud juhul siduvad.
- **15 min tootem** – täpsustus: juhendis on tootemi kaardi nimeks terve linna geograafiline kaart, ent tegemist on 15 min raadiust tähistava väljavõttega kaardist. Linnatootemi või 15min tootemi baasil võiks olla lahendatav kogukonna või linnaosa infotahvel, kus võib tüüpsena esitada osa tootemi infost, ent osale pinnast (näiteks güdiploki asemele) peab olema võimalik kinnitada kohalikke teateid.
- **Ühistranspordipeatuse viit** – konkursitöös saab anda graafilise osa põhimõtte, kuna bussiliinide võrgustik on alles ümberstruktureerimisel ning praegune kehtiv liinikaart muutub ilmselt suurel määral.
- **Teljeviit** – kirjeldatud „teljeskeemi“ all on silmas peetud moonutatud info ja teepikkustega graafilist tõlgendust antud teekonnast. Konkursiülesanne lubab osalejatel hinnata kas moonutused on õigustatud või on otstarbekas ka teljeskeem anda ülejäänud kaartidega ühes graafilises võtmes.
- **Suunaviit** – juhendi järgi kinnitatakse suunaviidad olemasolevate postide külge, ent see ei tohi saada kujunduse väljatöötamisel kitsendavaks asjaoluks.
- Lisad: **tänavasilt** ja **majanumber** – viidaperekonna täienduseks pakkuda lahendus ka tänavasiltidele ja majanumbritele. Pikas perspektiivis on võimalik selle abil rajada terviklikult toimiv süsteem.

Viitade kujunduse graafiline materjal anda osaliselt kakskeelsena, dubleerides olulisima. Tõlgete peamised suunised on juhendis välja toodud.

Arvestades kohalike kogukondade soovi eristada arusaadavalt erinevaid linnaosi, kaaluda linnaositi võimalikke disainivariatsioone.

Viidad töötada välja nii füüsiliselt kui graafiliselt pikaajalised, pidades samas silmas, et viitadel kajastuv informatsioon oleks hõlpsasti uuendatav. Viitade trükitud mooduleid tuleks asendada 2-3 aasta tagant, olulise info vahetumisel tihemini.

Võistlusel osalemine ei ole anonüümne/märgusõnaline. Konkursitöö esitada digitaalselt (veebilingina või infokandjal) ning koostada A3 formaadis füüsiline ideid edasi andev raamat.. Konkursitöö osaks on ka edasise projekteerimise hinnapakkumine, mis peab sisaldama punktis 4.2.1 kirjeldatud töid. Hinnapakkumine esitada eraldi dokumendina vabas vormis.

2. Hindamiskomisjon ja lahenduste hindamiskriteeriumid

Portfooliote põhjal kvalifitseerib osavõtjad ning hindab konkursitöid komisjon koosseisus: Tõnis Arjus (Tartu linnaarhitekt), Helen Kalberg (Tartu turundusjuht), Indrek Sirkel (EKA graafilise disaini osakonna juhataja), Kristjan Jagomägi (DF OÜ juhtiv disainer – Eesti Disainikeskuse esitatud liige), Sven Sõrmus (tootedisainer - Eesti Disainikeskuse esitatud liige).

Konkursitööde hindamiskriteeriumid

Hindamiskriteeriumi nimetus	Hindamiskriteeriumi suhteline osakaal väärtuspunktides
Pakkumuse maksumus	40p
Pakkumuse sisu ja kvaliteet	60p sh:
- Tootedisain	25p
- Graafiline disain	20p
- Teostamise ja ülalpidamise ratsionaalsus	15p

Hindamistäpsus on 2 (kaks) kohta peale koma.

2.1 Väärtuspunktide arvutamine

2.1.1. Pakkumuse maksumus (maksimum 40 punkti): Väärtuspunktide andmine toimub väärtuspunktide (*Merit Point System*) meetodil. Madalaima maksumusega pakkumusele antakse maksimaalne arv väärtuspunkte. Teistele pakkumustele antakse punkte proportsionaalselt vähem (“pakkumuse väärtuspunktid” = „maksimaalne arv väärtuspunkte“ x “kõige väiksem pakutud maksumus” / “pakkumuse maksumus“). Pakkumuste maksumuste võrdlemiseks kasutatakse teenuse kogumaksumust ilma käibemaksuta.

2.1.2. Pakkumuse sisu ja kvaliteet (maksimum 60 punkti) – hinnatakse alljärgnevalt:

2.1.2.1 komisjon hindab konkursitöid kollegiaalselt ning iga kriteeriumi puhul leitakse komisjoni liikmete ühine hinne mõõdikute tabelis toodud mõõdikute järgi. Tööle antakse maksimaalsed mõõdikupunktid, kui mõõdiku alusel hinnatav tunnus on võrdne või suurem mõõdiku väärtusest.

Mõõdik	Väga hea	Hea	Rahuldav	Nõrk
Tootedisain, Max 25p	25p	12p	6p	0p
Graafiline disain, Max 20p	20p	10p	5p	0p
Ülalpidamine ja ratsionaalne teostatavus, Max 15p	15p	8p	4p	0p

3. Ajakava

- 3.1. Portfooliod ja kvalifitseerimisdokumendid esitada digitaalselt aadressil aeo@raad.tartu.ee hiljemalt **28.08.2018** kell 17:00
- 3.2. Teise etapi kvalifitseerunute väljakuulutamine **07.09.2018**
- 3.3. Konkursitööd koos hinnapakumusega esitada hiljemalt **27.11.2018** kell 11:00 nii digitaalselt, aadressil aeo@raad.tartu.ee, kui paberkandjal aadressil Tartu Linnavalitsus, Arhitektuuri ja ehituse osakond, Küüni 5, Tartu, ruum 323.
- 3.4. Võitjate väljakuulutamine **18.12.2018**

Võitjameeskonna lepingu täitmise ajaks on 6 kuud alates lepingu allkirjastamisest.

4. Konkursile järgnev tegevus

4.1. Konkursile esitatud võistlustöö autori- ning omandiõigused

Konkursile esitatud töö autorile kuuluvad vastavalt kehtivale autoriõiguse seadusele konkursitöö isiklik ja varaline autoriõigus.

Konkursitöö esitamisega annab osaleja nõusoleku oma võistlustöö avalikustamiseks ja näitusel eksponeerimiseks.

Konkursitööde kavandeid võib tellija kasutada pressimaterjalide koostamisel ja avaldada oma kodulehel.

Osaleja kinnitab võistlustööd esitades, et ta on konkursitöö autor või tal on töö autoriga sõlmitud kokkulepe konkursitöö isiklike ja varaliste autoriõiguste kasutamiseks.

Konkursitöö esitamisega kinnitab osaleja, et on valmis sõlmima lepingu edasiste kujundus- ja projekteerimistööde teostamiseks võistlusjuhendis kirjeldatud eesmärkidel juhul, kui see osutub võidutööks.

Konkursitöö omandiõigus, samuti varalised autoriõigused lähevad tellijale üle pärast võidutöös kavandatu realiseerimist (lepingu alusel teostatud töö valmimist) ning selle eest tasumist.

Isiklikud autoriõigused kehtivad töövõtja poolt projekteeritud viidatüüpidele ning ei rakendu automaatselt kõikidele muudele võimalikele olemasolevatele ja kavandatavatele viidatüüpidele. Töövõtja kohustub andma ilma täiendava tasuta loa viidatüüpide mõõtmete korrigeerimiseks (vastavalt linnaruumi erinevate asukohtade omapäradele) kuni 10% projektis esitatust.

4.2 . Ideekonkursi võitjaga konkursitöö realiseerimiseks sõlmitav leping

Pärast konkursi võitja väljaselgitamist sõlmitakse edasise projekteerimise leping vähemalt punktis 4.2.1 toodud ja võidutööga ettenähtud mahus. Projekt ja graafiline lahendus koostatakse vastavalt võidutöö lahendusele, võistlusjuhendis toodud tingimustele ja läbirääkimiste järgselt tellija poolt esitatud täpsustustele.

Tellija märgib, et lepingu sõlmimisel kohaldatakse meeskonnale (töövõtja, tema töötajad, alltöövõtjad ning alltöövõtjate töötajad) nõudeid, mis on vajalikud auhinnatud võistlustöö alusel projekti ja graafilise lahenduse koostamiseks. Töövõtja meeskond peab koosnema vähemalt punktis 1.1 nimetatud spetsialistidest.

Meeskond kaasab peatöövõtjana projekteerimisse lisaks kujundustöödele ka konstruktsioonide ja vajalike insenertehniliste eriosade projekteerijad. Ideekonkursil osaleja peab tagama, et lepingu täitmisel osaleb kvalifitseeritud ja tehniliselt kompetentne meeskond.

4.2.1. Lepingu sisu

1. Kõikide ettenähtud viidatüüpide projekteerimine tööjooniste tasemel. Sealjuures peab konstruktiivsete osade väljatöötamise juures olema p.1.1 nõutud pädevusega isik.
2. Kõikide viidatüüpidega kaasnev graafiline disain koos kasutusjuhise ja kasutatavate kirjastiilide litsentsidega. Graafilise disaini osa tuleb anda tervikliku lahendusena sellisel kujul, et peale lahenduse väljatöötamist on linnal võimalik endal jooksvalt toota täiendavaid uuendatud sisuga viidaversioone.

Tellijal on õigus jätta leping konkursi võitjaga sõlmimata ja loobuda sellega esimese koha saavutanud võistlustöö teostamisest, kui seda tingivad võistlustöö mittesobimine tellija plaanidega, tellija arengukavade või investeerimisplaanide muutumine või muud tellijast sõltumatud asjaolud, mida loetakse tavapäraselt vääramatuks jõuks. Tellijal on õigus jätta leping sõlmimata, kui žürii otsustab, et puudub teostamisvääriline võistlustöö.

Juhul, kui konkursi võitja loobub lepingu sõlmimisest või isik ei vasta õigusaktides kehtestatud nõuetele või kui läbirääkimiste pooled ei saavuta lepingu tingimuste osas kokkulepet, siis on tellijal õigus asuda läbirääkimistesse konkursi teiste auhinnasaajatega vastavalt nende paremusjärjestusele.

5. Mahud ja eelarve

Kõik kolm teise etappi edasipääsenut saavad esitatud tööde eest preemia €6000 (sisaldab kõiki EV maksusid).

Meeskonna esitatud töö maksumus peab sisaldama kõiki töö ettevalmistamise ja esitamise ning lepingu täitmisega seotud kulutusi.

LISAD

- Disainiosakond OÜ koostatud Tartu viidasüsteemi juhis 15 MIN TARTU koos näidisviitade ja infokihtide andmebaasiga
- Kaardikihtide väljavõtted Tartu GIS andmebaasist
- Viidasüsteemi I etapi hankedokument Tartu linna viidasüsteemi loomine ja sellele eelneva kasutajauuringu läbiviimine
- Fotod näidistootemi asukohast